

DECIZIA DE A INVESTI ÎN STRĂINĂTATE ÎN CONTEXTUL MEDIULUI DE AFACERI GLOBAL

LAURENȚIU RADU*

Orice acțiune de a investi resurse într-o activitate prezentă poate fi concretizată prin obținerea de venituri sau alte avantaje ce pot asigura în viitor un consum sigur și eficient. Investiția considerată la început un „sacrificiu” se realizează în speranța că acel consum viitor va fi mai mare decât cel prezent¹.

Sacrificiul prezent determină recompensa beneficiului pentru mai târziu, a cărei mărime este însă schimbătoare din cauza factorilor de risc și a timpului de recuperare a investiției.

Investiția analizată la nivel de concept se caracterizează prin următoarele trăsături: **profitul** (surplusul de active financiare), ca scop al investiției, și **timpul**, ca dimensiune a procesului de valorificare.

Economistul englez John Maynard Keynes definește investiția ca fiind „actul economic fundamental care determină o creștere a venitului global de așa natură încât să decurgă o creștere a economisirii dorite corespunzătoare plasamentului investițional realizat inițial”². În concepția lui Keynes, investiția inițială poate ridica nivelul activității la scara întregii economii cu mai mult decât suma cheltuită inițial, în funcție de procentul cheltuit de către agentul economic din venitul său. Comparativ cu discipolii săi, care recomandau statului să nu intervină prin politici discreționare în timpul recesiunii sau expansiunii economice, deoarece economia se va autoregla, Keynes susține, prin *teoria dirijistă*, că intervenția statului poate fi eficientă în relansarea economică datorită efectului multiplicator al investiției. Mergând pe acest principiu, multe dintre statele lumii acordă o atenție deosebită în domeniul investițiilor, întrucât este considerat un factor important în asigurarea progresului unei națiuni. Cu toate acestea, în prezent, anumite decizii greșite încep să atragă critici tot mai ample privind intervenția statului în economie.

* Cercet. șt. III, dr., Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu-Plopșor” din Craiova, al Academiei Române; e-mail: xlaur2007@yahoo.com

¹ C. Munteanu, C. Vâlsan, *Investiții internaționale*, București, Editura Oscar Print, 1995, p. 1.

² John Maynard Keynes, *Teoria generală a folosirii mâinii de lucru, a dobânzii și a banilor*, București, Editura Științifică, 1970, p. 130.

Alocarea de fonduri reprezintă un factor decisiv în creșterea economică, dar, în același timp, poate fi rezultatul efectului creșterii economice, ceea ce conferă **investițiilor** semnificația de a avea un impact multiplu. Îmbunătățirea profitabilității generează creșterea activității investiționale, ceea ce duce la expansiune economică. Dacă profitabilitatea scade, asistăm la o diminuare a investițiilor, fapt ce determină blocaje economice și intrarea în recesiune. **Profitul** este o trăsătură importantă a investițiilor și reprezintă surplusul de active financiare obținut ca efect al plasamentelor de capital după amortizarea treptată a investiției.

Principalele modalități de plasare a capitalului sunt: înființarea, în țara gazdă, a unei societăți comerciale; participarea la constituirea capitalului social într-o societate cu capital străin sub orice formă permisă de legislație; preluarea sau fuziunea cu o societate comercială străină; cumpărarea de acțiuni sau obligațiuni de pe o piață străină; acordarea unui credit sau împrumut unui operator economic străin; încheierea contractelor care implică transferul tehnologiilor, al cunoștințelor noi, dar și a contractelor de leasing și franciză; transmiterea drepturilor de proprietate intelectuală. Aceste trăsături ale investițiilor străine stabilesc criteriul de clasificare în investiții directe și investiții indirecte (de portofoliu), fiecare cu un regim juridic diferit.

1. Factorii determinanți ai investițiilor străine directe

Pentru a fi competitivă într-un mediu străin, orice firmă are nevoie de un avantaj. Scopul urmărit în plasarea capitalului, în general, îl reprezintă profitabilitatea realizată prin atingerea anumitor obiective, cum ar fi: exploatarea resurselor naturale din țara gazdă, costurile locale semnificativ reduse față de cele din țara de origine, dar și valorificarea avantajelor oferite de piețele externe (facilități fiscale). Aceste obiective, care formează fluxurile investiționale directe, sunt privite din două perspective³:

➤ **statul investitor** care distribuie statului gazdă materii prime și resurse energetice, drept pentru care beneficiază de utilizarea piețelor gazdă pentru desfacerea produselor, dar și de utilizarea eficientă a factorilor de producție de care dispune gazda;

➤ **statul gazdă** beneficiază de: accesul la tehnologii de ultimă oră; modernizarea producției, ceea ce generează progres tehnic și economic; reducerea șomajului și a problemelor sociale; apariția de noi ramuri de producție; eficientizarea managementului și calificarea forței de muncă.

2. Necesitatea investițiilor străine directe

Pentru a înțelege rolul și implicațiile investițiilor străine, este necesar să ne întoarcem la premisele de bază ale comerțului internațional. Exportul este acțiunea de a produce bunuri și servicii într-o țară pentru a le vinde sau

³ E. Ion. Anghel, *Investițiile străine directe în România*, București, Editura Expert, 2002.

tranzacționa în altă țară. În subiectul abordat facem referire la relația dintre vânzător (firmă) și cumpărător, nu la relațiile comerciale dintre state.

În general, strategia firmei producătoare este de a dobândi avantaj competitiv față de alte firme pentru a obține mai ușor accesul la piețe și cumpărători. Accentuarea procesului de globalizare și confruntarea economiei internaționale cu numeroase provocări determină factorii decizionali să acorde o importanță tot mai mare atragerii capitalului străin.

Necesitatea perfecționării structurii economice prin modernizarea producției și tehnologiilor sunt o prioritate în participarea la schimburile economice internaționale, având în vedere exigențele și competitivitatea care se ridică peste nivelul posibilităților economiilor multor țări. Astfel, domeniul investițiilor internaționale, fiind pilonul principal de creștere și perfecționare a capitalului fix, se consideră că împreună cu resursele naturale configurează specificul structural al unei economii.

Globalizarea afacerilor este o stare de fapt incontestabilă, datorită internaționalizării activităților industriale motivate de anumite oportunități strategice ale firmei, precum dorința de extindere a activității și de cucerire a unor noi piețe, atragerea unor noi segmente de piață transfrontalieră, obținerea de avantaje competitive⁴. Evitarea blocajelor, atunci când cererea locală este în scădere, impune orientarea investitorilor spre zone favorabile, iar standardizarea reprezintă un avantaj în valorificarea unei mărci deja cunoscute. Pentru a obține noi facilități operaționale, anumite firme preferă demararea afacerilor în alte țări. În această situație, apare o nouă formă de investiții, și anume, „**greenfield investments**”, un proiect de investiții ce pornește de la zero în parteneriat cu investitorul străin⁵. Avantajele investițiilor greenfield sunt următoarele: reducerea costurilor de amplasare și operare; angajamentul față de clienți va fi mai solid prin apropierea de furnizorii cheie și piața țintă; o mai bună colaborare cu autoritățile locale; control asupra producției și personalului; posibilitatea de dezvoltare a unei organizații începând de la zero⁶. Dezavantajul acestor investiții ar fi atât timpul alocat recrutării și instruirii personalului, cât și efortul de implementare a unui management eficient.

În precizările metodologice de pe site-ul BNR, găsim și alte alternative de investiții, care presupun fuziuni și achiziții, asocieri în participațiune (exercitarea în comun a unei activități cu scopul de a împărți veniturile), sau acorduri de licențiere.

Esența investițiilor străine pornește de la ideea de bază a mobilității capitalului. Deși multe din teoriile tradiționale cu privire la comerț au relevat imobilitatea factorilor de producție, *mobilitatea capitalului este cea care a*

⁴ Gh. Postelnicu, C. Postelnicu, *Globalizarea economiei*, București, Editura Economică, 2000, p. 138

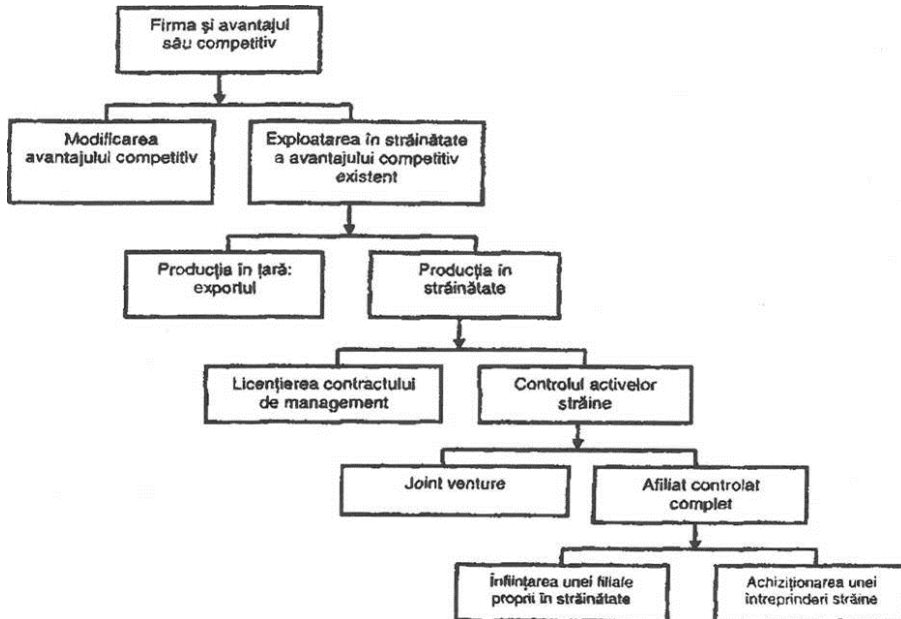
⁵ <http://www.bnro.ro>, precizări metodologice (accesat la 25.08.2015).

⁶ <http://corporatedynamics.ro/assets/articole/Greenfield>, Revista BIZ, Greenfield sau brownfield – care vor fi cele mai profitabile investiții, pp. 20-22.

determinat creșterea investițiilor străine la nivel global. Orice capital va ajunge acolo unde există un avantaj de exploatat. O firmă care dorește să exploateze avantajul competitiv prin accesarea la piețele străine trebuie să se încadreze în următoarele cerințe, așa cum este ilustrat în secvența de luare a deciziei din schema 1.

Schema 1

Secvența deciziei privind investițiile străine directe



Sursa: Michael Czinkota, *International Business*, Third Edition, p. 55.

Un prim pas în luarea deciziei este acela de a exploata avantajul competitiv pe noi piețe străine sau de a concentra resursele în dezvoltarea unor noi avantaje competitive pe piețele interne. În general, majoritatea firmelor aleg varianta de a investi în străinătate ca parte integrantă a strategiei lor de extindere.

O firmă are opțiunea de a alege să producă în propria țară (pentru a exporta în altă țară) sau în altă țară. De obicei, firmele vor alege varianta care le va permite accesul la resurse și piețele unde își pot exploata avantajul competitiv. În acest sens, se iau considerare alte două dimensiuni ale deciziei de a realiza investiții străine: (1) gradul de control asupra resurselor, tehnologiilor și operațiunilor și (2) mărimea capitalului pe care firma este dispusă să-l riște. Fiecare decizie mărește controlul firmei asupra costurilor. **Din anumite motive, cum ar fi situațiile prezentate anterior, firma decide să producă în străinătate.** Distingem diferite modalități de a produce în străinătate, începând cu acordurile de licență, până la diferite forme de parteneriat.

Contractul de licențiere este cel mai simplu și ieftin mod de a produce în străinătate; anumite firme realizează produse cu tehnologie și *know-how* (experiență tehnică) de la alte firme. Întrebarea, pentru cele mai multe firme, este dacă capitalul redus investit în licențierea producției altor firme merită riscul pierderii controlului asupra produselor și tehnologiei. Firmele doresc controlul direct asupra producției realizate în străinătate, deținând firmele străine în mod indiscutabil sau prin acorduri de parteneriat cu altele. Multe țări, încercând să asigure o creștere continuă a numărului de firme străine, pot cere ca investitorii să se asocieze cu firmele locale.

Decizia finală – de a opta între a realiza o investiție complet nouă și de a achiziționa o firmă deja existentă – este o problemă de cost, prima dintre variante fiind cea mai scumpă formă de investire în străinătate. Achiziția unei firme deja existente este mai ieftină și poate conține un număr de „posturi de ajustare” care nu au fost prevăzute inițial. Achiziționarea unui concern care există deja poate aduce beneficii dacă afacerea existentă posedă relații favorabile cu clienții și furnizorii, acestea putând fi exploatate de către noul proprietar în noul proces de producție.

3. Evaluarea riscului

Incertitudinea nu poate fi eliminată din mediul de afaceri, astfel evaluarea riscurilor de țară devine un exercițiu important atunci când se pune problema de a investi în afara granițelor.

În contextul economic actual, o firmă participantă pe piața internațională poate întâmpina următoarele obstacole generatoare de pierderi: riscul cauzat de fluctuațiile valutare și cele ale prețurilor, riscuri legislative, riscuri politice (schimbări de regim și conflicte politice), riscuri sociale (greve, revoluții), riscuri naturale (cutremure, inundații). Riscurile pot fi mult mai complexe, însă orice firmă are în vedere evitarea riscurilor majore care pot duce la pierderi substanțiale. Un alt aspect al analizei îl reprezintă indicele corupției generat de birocrație și legislație nu tocmai clară, ceea ce înlesnește mita și „cadourile”.

O firmă de consultanță poate rezolva multe probleme, începând cu oportunitățile de afaceri ale firmei, înființare și găsirea unui spațiu potrivit derulării activității. În cazul fluctuațiilor valutare, investitorii se pot proteja prin apelarea la împrumuturi și plăți în moneda națională, evitând astfel o devalorizare a schimbului valutar. Stabilitatea economică depinde, în general, de puterea sistemului bancar, care poate tempera criza schimbului valutar.

Alegerea unei regiuni în creștere, cu atribute competitive puternice, poate fi o sursă constantă de profit atât în perioade economice favorabile, cât și în timp de recesiune. Obținerea avantajului competitiv pe o anumită piață depinde de acțiunea de evaluare a competitorilor. Evaluarea resurselor trebuie analizată din punctul de vedere al ofertei de produse și servicii, deoarece sunt factori determinanți în atragerea potențialilor clienți. Informația joacă un rol important în lupta concurențială, de aceea este necesar a fi cunoscuți competitorii, dar, în același timp, a fi înțelese și nevoile pieței (clienții).

4. Rolul stimulentei asupra investițiilor străine directe în mediul de afaceri global

Globalizarea reprezintă un proces obiectiv în cadrul căruia economiile naționale sunt integrate în economia mondială prin intermediul fluxurilor comerciale, fluxurilor de capital, precum și al fluxurilor tehnologice și informaționale transfrontaliere⁷. Este un proces asociat liberalizării bunurilor, serviciilor, capitalurilor și forței de muncă, deci un proces ce încearcă să surprindă caracteristicile unei economii mondiale mult mai integrate și interdependente.

Procesul de globalizare este generat de evoluțiile economice, social politice și cultural umane complexe și se distinge prin mutații rapide și profunde în domenii fundamentale ale vieții economice și sociale. Acest proces de globalizare este accelerat de evoluția comerțului internațional⁸. Conceptul de „vânzări globale” demonstrează faptul că nevoile și dorințele lumii au fost omogenizate irevocabil, ca urmare a apariției produselor și mărcilor „globale”, prin intermediul cărora același produs se poate vinde întregii lumi. „*Gândește global, gestionează local*” este noul concept care caracterizează noile imperative ale activității globale, așa cum „opiniile publice” naționale și lideri naționali se vor confrunta cu tot mai extinsa „*opinie globală*”. Se poate spune că opinia publică acționează pe post de moderator între „agresivitatea” procesului globalizator și populația din anumite zone ale lumii, care este obligată, la un moment dat, să suporte efectele, uneori dure, ale acesteia.

Atitudinea față de investițiile străine s-a schimbat radical în ultimul deceniu, cele mai multe țări și-au liberalizat politicile de a atrage investitori și corporații multinaționale. Un număr tot mai mare de guverne au înlăturat barierele de intrare, au început să ofere diferite stimulente pentru a încuraja companiile străine să investească în jurisdicția lor. Stimulentele fiscale și financiare, acordarea de impozite mai mici pentru investitorii străini, împrumuturi preferențiale sau chiar dreptul de monopol sunt motive suficiente de atragere a investițiilor.

Globalizarea, un proces relevant în domeniul producției industriale, al serviciilor și al perfecționării piețelor financiare, face ca activitatea de investiții să devină una de natură globală, având implicații atât asupra economiilor naționale, cât și asupra economiei mondiale. Prin procesele de economisiri și investiții, întreprinderile multinaționale au o contribuție importantă la formarea de capital.

Ele pot influența comportamentul de economisiri individuale, creând noi locuri de muncă și, implicit, venituri individuale, salarii mai mari decât în

⁷ I. H. Siebert, *Towards Global Competition*, Working Papers, nr. 897, Kiel Institute of World Economics, december, 1998, p. 12.

⁸ I. Roșu Hamzescu, C. Fratoșiteanu, *Noua Economie (New Economy) și societatea informațională*, Craiova, Editura Universitaria, 2002, pp. 158-199.

întreprinderile locale și venituri mai mari pentru furnizorii locali, rezultate din operațiunile cu întreprinderile multinaționale. Acestea pot, prin diverse forme instituționale, să influențeze economisirile: depozite directe în conturi de economii, planul de pensii, stimulente salariale pentru contractarea asigurărilor. Profiturile realizate de întreprinderile multinaționale nu se transferă în totalitate în străinătate, ele se reinvestesc.

Investițiile străine directe nu duc la același nivel de economisire în toate țările, ele diferă de la o țară la alta, întrucât mobilizează resurse din exterior pentru investiții în țara gazdă. Întreprinderile multinaționale sunt considerate intermediari financiari, multe dintre ele fiind bănci, societăți de asigurări, fonduri mutuale, respectiv instituții financiare. Astfel, ele joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea și alocarea cât mai eficientă a economisirilor mobilizate. Țările dezvoltate organizează piețe pentru acțiuni și obligațiuni, destinate participării străine, deoarece intermedierea financiară are loc și pe piețele financiare. În acest fel, este atras un volum mare de capital străin.

Întreprinderile multinaționale în țările în curs de dezvoltare prezintă numeroase avantaje: stabilesc legături în economia în care se plasează, prin cumpărarea de bunuri și servicii de la firmele locale sau prin încheierea de contracte cu furnizorii și, astfel, își facilitează accesul pe piețele locale sau externe, furnizând surse care pot fi folosite și în alte sectoare de producție din țara gazdă. Ele solicită produse, forță de muncă calificată, servicii și alte resurse inexistente până atunci pe piața țării gazdă. Astfel, furnizorilor locali le sunt transferate cunoștințe, asistență tehnică și financiară, stimulând orientarea spre export și spiritul întreprinzător. Alte avantaje vizează dezvoltarea și utilizarea tehnologiilor.

Întreprinderile multinaționale dezvoltă activitatea de cercetare în țările de origine, iar filialele lor din străinătate îmbunătățesc tehnologiile primite de la firmele-mamă.

În ultimul timp, întreprinderile multinaționale își stabilesc din ce în ce mai multe laboratoare pentru cercetare-dezvoltare în străinătate, folosind un număr tot mai mare de personal autohton.

Transferul de tehnologii în țările în curs de dezvoltare și creșterea economică depind de felul în care interacționează modalitatea de transfer tehnologic cu capacitatea tehnologică locală. Pentru multe țări în curs de dezvoltare, singura posibilitate de acces la ultimele tehnologii o reprezintă chiar investițiile străine directe. Prin intermediul lor, perfecționările tehnologice se realizează fie în mod direct, fie indirect. În mod direct, acestea se fac prin schimbarea structurii produselor destinate pieței interne, dar și exportului, prin introducerea inovațiilor în domeniul organizatoric și managerial, prin pregătirea și angajarea personalului local și prin realizarea unei productivități cât mai ridicată a factorilor de producție.

Investițiile străine directe realizează perfecționarea tehnologică prin colaborarea cu instituțiile de cercetare locală, rularea personalului deja pregătit și transferul de tehnologii.

Perfecționarea tehnologică realizată prin intermediul investițiilor străine directe depinde, însă, și de alți factori, în primul rând, în această privință fiind important *cadrul legislativ din țara în care se realizează investiția și avantajele pe care le au întreprinderile*, atât cele naționale, cât și cele străine, cu privire la adaptarea, achiziționarea și inovarea tehnologiilor. *Cadrul național este condiționat, la rândul său, de politicile din domeniul public* care vizează resursele umane, infrastructura, comerțul internațional, prețul, subvențiile etc. Efectele investițiilor străine directe în domeniul învățământului, primar ori secundar, sunt foarte mici, în schimb, în agricultură, sănătate, domeniul farmaceutic, producția alimentară și biotehnologică, întreprinderile multinaționale îmbunătățesc nivelul calității vieții în țările în curs de dezvoltare și, deopotrivă, și în cele dezvoltate. În țările în curs de dezvoltare, cercetarea-dezvoltarea localizată pe piață duce și la formarea profesională a cercetătorilor locali și la diversificarea producției, investițiile străine directe contribuind la dezvoltarea pregătirii manageriale prin intermediul unor programe informate, care au ca finalitate acordarea unui titlu sau diplome recunoscute oficial. Cel mai mare avantaj realizat de întreprinderile multinaționale în dezvoltarea resurselor umane îl reprezintă crearea de noi locuri de muncă. Întreprinderile multinaționale contribuie, prin intermediul investițiilor străine directe, la stimularea ofertei de servicii, care este absolut necesară comerțului internațional în domeniul bancar, transporturi, telecomunicații, asigurări, în același timp ele contribuie și la îmbunătățirea calității mediului din țara gazdă.

De-a lungul timpului, **contribuția investițiilor străine directe în produsul intern brut a crescut tot mai mult**, fiind mai mare în industria prelucrătoare decât în servicii sau în industria extractivă.

Efectele benefice ale întreprinderilor multinaționale și avantajele pe care acestea le aduc economiilor naționale ale țărilor gazdă sunt mult mai mari decât cele arătate de datele statistice.

În ceea ce privește evoluția ISD pe plan mondial, în anul 2014, s-a consemnat creșterea fluxului de investiții străine directe cu 9% în luna iunie, acesta atingând valoarea de 1.650 de miliarde USD, devansând maximumul atins în anul 2013 (1.450 de miliarde USD). Ulterior, spre sfârșitul anului, se constată o scădere a ISD de 16%, însă rapoartele recente arată o îmbunătățire și o recuperare substanțială în 2015, având în vedere intrări de finanțare externă de peste 40% în țările în curs de dezvoltare și economiile în tranziție, după cum informează rapoartele UNCTAD⁹. Evoluția ascendentă, la nivel mondial, a

⁹ <http://unctad.org/en/> World Investment Report 2014 launched around the world; findings point to FDI recovery, World Investment Report 2015: Reforming International Investment Governance, (accesat la 24.06.2015).

investițiilor străine directe este ilustrată de diferiți indicatori, cum ar fi: creșterea numărului și valorii achizițiilor și fuziunilor transfrontaliere și a numărului și valorii investițiilor Greenfield. În anul 2007, fluxul de ISD a înregistrat o creștere deosebită în special în statele dezvoltate, dar și în cele în curs de dezvoltare, Europa de Sud-Est și Comunitatea Statelor independente reflectând performanțele economice ridicate în multe părți ale lumii¹⁰.

În ceea ce privește structura pe domenii de activitate a investițiilor străine directe în țările dezvoltate, acestea s-au orientat cu precădere spre tehnologia informației, servicii de afaceri, sectorul bancar și financiar, evoluția fiind în concordanță cu ponderea ridicată a serviciilor IT din totalul fluxurilor de intrare și ieșire a ISD. În sectorul industrial, o evoluție pozitivă este înregistrată în domeniul construcțiilor de mașini și echipamente. Valoarea record a capitalului străin direct atras de țările în dezvoltare, inclusiv economiile în tranziție, a fost atins în anul 2007, corespunzător unui volum de 438,4 miliarde USD, însemnând o creștere de 15,7%, comparativ cu anul 2006¹¹.

În ceea ce privește orizontul anilor 2008-2014, s-a observat că determinanții investițiilor străine directe au avut la bază criteriile legate de dimensiunea pieței țării gazdă, identificării de resurse (în special forță de muncă calificată, materii prime și surse de finanțare), stabilitatea climatului investițional din țara vizată pentru investiții și eficiența acțiunilor guvernamentale.

Apreciem că printre factorii care au afectat perspectiva favorabilă a evoluției investițiilor străine directe pe plan mondial au fost: creșterea gradului instabilității geopolitice, politicile protecționiste și reducerea ritmului creșterii economice globale.

Din cele prezentate putem aprecia că economia mondială, ca un tablou complex în continuă transformare, a cunoscut mutații profunde la sfârșit de secol și în primul deceniu și jumătate al noului mileniu, cu efecte majore asupra mediului internațional de afaceri, al cărui grad de turbulență s-a accentuat îndeosebi începând cu anii 1990. În noul context, trăsătura caracteristică a evoluției activității economice la scară mondială a constituit-o tendința de trecere de la internaționalizare la globalizarea vieții economice.

Această tendință s-a înscris și în domeniul relațiilor comerciale internaționale, în sensul că a avut loc expansiunea comerțului mondial, a investițiilor în străinătate (internaționalizarea producției) și a structurilor organizaționale de afaceri (internaționalizarea firmei).

În noua situație creată, lumea contemporană este caracterizată de un ansamblu de schimbări majore, între care menționăm: globalizarea piețelor, internaționalizarea și mondializarea tot mai accentuată a economiilor naționale, expansiunea fără precedent a corporațiilor transnaționale, accentuarea

¹⁰ World Investment Prospects Survey 2007-2009, New York and Geneva, UNCTAD 2007, p. 12.

¹¹ <http://unctad.org/en/WorldInvestmentReport2007> (accesat la 30.06.2015).

schimbărilor tehnice și tehnologice, explozia informațională și intensificarea concurenței globale.

În concluzie, putem afirma că investițiile străine joacă un rol important în dezvoltarea economică, iar acest lucru se datorează investitorilor străini care au deschis o nouă dimensiune economică prin crearea unui sistem viabil de industrie în plină dezvoltare.

INVESTING ABROAD IN THE CONTEXT OF THE GLOBAL BUSINESS ENVIROMENT

(Abstract)

The significant increase in foreign direct investments (FDI) is probably the clearest sign of globalization in the last decade. Foreign direct investments, by their form and content represent a means of cooperation and relaunch of the international economic relations. Based on the determinants of foreign direct investments, the subject matter aims to analyze the decision to invest abroad under conditions of risk and profitability and finally to clarify the importance of FDI in sustainable economic development.

Keywords: foreign direct investment, globalisation, competitiveness, international trade.